U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **V. H.**, zastoupený JUDr. Světlanou Kazakovou, advokátkou se sídlem Týnská 21, 110 00 Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2, proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2012, č. j. 8 A 7/2012 – 28,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalobci **se vrací** soudní poplatek ve výši 5.000 Kč z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám jeho zástupkyně JUDr. Světlany Kazakové, advokátky; poplatek bude vrácen ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se žádostí ze dne 31. 10. 2011 obrátil na Obvodní soud pro Prahu 5 a požadoval poskytnutí některých informací o přísedících tohoto soudu a o přidělování jednotlivých věcí soudcům. Obvodní soud pro Prahu 5 informace neposkytl, ani nevydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti. Žalobce proto podal stížnost na jeho postup žalovanému. Jelikož byl žalovaný ve věci nečinný, podal žalobce dne 18. 1. 2012 Městskému soudu v Praze žalobu, v níž se domáhal uložení povinnosti žalovanému vydat rozhodnutí o žádosti žalobce o poskytnutí informace ze dne 31. 10. 2011.

[2] V podání doručeném městskému soudu dne 29. 5. 2012 žalobce prohlásil, že v souladu s § 47 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) byl postupem správního orgánu uspokojen, neboť mu byla povinným subjektem dne 2. 5. 2010 doručena požadovaná informace. Současně požádal soud, aby uložil žalovanému povinnost nahradit mu náklady soudního řízení. V dalším podání doručeném městskému soudu dne 8. 6. 2012 žalobce uvedl, že v souladu s poučením soudu činí nápravu a bere svůj návrh

zcela zpět. Zároveň navrhl, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady důvodně zahájeného řízení ve výši 6.800 Kč.

[3] Městský soud usnesením ze dne 31. 10. 2012, č. j. 8 A 7/2012 – 28, zastavil řízení (výrok I.) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.). Současně vrátil žalobci zaplacený soudní poplatek (výrok III.). Ve vztahu k výroku o zastavení řízení městský soud odkázal na § 47 písm. a) s. ř. s., podle nějž soud řízení usnesením zastaví, vzal-li navrhovatel svůj návrh zpět. Při posuzování otázky náhrady nákladů řízení městský soud vyšel z § 60 odst. 3. Na základě obsahu správního a soudního spisu dospěl soud k závěru, že žalobce byl ohledně své žádosti uspokojen Obvodním soudem pro Prahu 5 a nikoli žalovaným. Jelikož tedy žaloba nebyla podána řádně, soud žalobci náhradu nákladů řízení nepřiznal.

II. Kasační stížnost a vyjádření k ní

[4] Proti usnesení městského soudu podal žalobce včasnou kasační stížnost proti výroku I. a II. K výroku I. namítl, že napadené rozhodnutí je jako celek nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a pro nesrozumitelnost, neboť soud pouze uvedl, že žaloba nebyla podána řádně. Pokud měl soud za to, že žaloba nebyla důvodná, měl ji zamítnout a nikoliv telefonicky poučovat žalobce, že musí vzít žalobní návrh zpět. Takový postup soudu je vadou řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Ve vztahu k výroku o náhradě nákladů řízení žalobce odkázal na nález Ústavního soudu ze dne 1. 11. 2007, sp. zn. III. ÚS 677/07, podle nějž má žalobce právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu vzata zpět pro ukončení nečinnosti tímto správním orgánem. Žalobce se domnívá, že žaloba byla důvodná, a byly proto splněny podmínky pro aplikaci § 60 odst. 3 věty druhé s. ř. s. Žalobce proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu zrušil v napadených výrocích a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[5] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] V případě, že je kasační stížností napadána zákonnost usnesení o zastavení řízení, lze z povahy věci uplatnit pouze kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. To vyplývá z ustálené rozhodovací praxe zdejšího soudu (viz např. rozsudek ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 24/2004 - 49, publ. pod č. 427/2005 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud se ovšem nejprve zabýval přípustností kasační stížnosti.

[7] V tomto ohledu Nejvyšší správní soud neshledal námitku formálně brojící proti výroku o zastavení řízení přípustnou. Ze soudního spisu je zřejmé, že poté, co žalobce obdržel požadovanou informaci, hodlal řízení před městským soudem ukončit: nejprve prohlášením o svém uspokojení (podání doručené soudu dne 29. 5. 2012), v němž výslovně odkazoval na zastavení řízení z tohoto důvodu podle § 47 písm. b) s. ř. s., a následně zpětvzetím žaloby (podání doručené soudu dne 8. 6. 2012). Výrok o zastavení řízení tedy zjevně vycházel z úmyslu žalobce, který byl zcela jednoznačně vyjádřen ve zmiňovaném

zpětvzetí žaloby žalobcem. Skutečnost, že žalobce vzal údajně žalobu zpět na základě poučení soudu, nemůže být v takové situaci relevantní. Dlužno podotknout, že pokud takové poučení soud vskutku žalobci podal, činil tak patrně pod vlivem judikatury Nejvyššího správního soudu, která uspokojení navrhovatele v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu nepřipouští (srov. rozsudek ze dne 25. 6. 2008, č. j. 1 Ans 4/2008 – 62). Žalobce by tak tímto způsobem zastavení řízení – o něž mu zjevně šlo – nedosáhl.

[8] Z výše uvedeného je zřejmé, že žalobce prostřednictvím nyní podané kasační stížnosti fakticky neusiluje o změnu výroku o zastavení řízení, resp. dosažení jiného výroku, nýbrž že důvodem podání kasační stížnosti je jeho snaha o zvrácení výroku o náhradě nákladů řízení. Napadení výroku I. se tudíž zdejšímu soudu jeví jako účelové (ve vztahu k možnosti napadení výroku II.). Za situace, kdy skutečným úmyslem žalobce není a z povahy věci ani nemůže být jiný výrok, jímž by městský soud právně konformně reagoval na zpětvzetí žaloby, brojí námitky proti výroku o zastavení řízení fakticky jen proti důvodům tohoto rozhodnutí, resp. s ním souvisejícímu procesnímu postupu městského soudu. Takové stížní námitky jsou však podle § 104 odst. 2 s. ř. s. nepřípustné. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost v této části odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 104 odst. 2 a § 120 s. ř. s.

[9] Při posuzování přípustnosti kasační stížnosti ve zbývající části Nejvyšší správní soud přihlédl i k závěrům obsaženým v usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007 - 64, publ. pod č. 2116/2010 Sb. NSS. V něm se rozšířený senát zabýval aplikací § 104 odst. 2 s. ř. s. na případy, kdy je kasační stížností napaden mimo výroku o nákladech řízení rovněž výrok ve věci samé. Rozlišil přitom situace, kdy kasační stížnost napadá pouze výrok o nákladech řízení, od případů, kdy napadá i jiné výroky. V prvním případě je podle rozšířeného senátu třeba kasační stížnost pro nepřípustnost odmítnout, byť by bylo rozhodnutí krajského soudu o nákladech řízení věcně nesprávné, ve druhém případě je kasační stížnost přípustná. Rozšířený senát ovšem doplnil, že přijatý výklad vylučuje z přezkumu nejen kasační stížnosti směřující toliko proti výroku o nákladech řízení, ale i ty, které obsahují námitky proti výroku o věci samé, ale ty jsou z hlediska ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustné. Podle názoru rozšířeného senátu zákonodárce nemínil absolutně a bezvýjimečně vyloučit přezkum výroku o nákladech řízení, ale hodlal jej umožnit tam, kdy Nejvyšší správní soud věcně přezkoumává výrok o věci samé.

[10] Nepřípustnost stížních námitek směřujících do výroku o zastavení řízení tedy v souladu se závěry vyslovenými v usnesení rozšířeného senátu vylučuje, aby se Nejvyšší správní soud zabýval námitkami brojícími proti výroku o nákladech řízení. I v této části proto bylo třeba kasační stížnost odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 104 odst. 2 a § 120 s. ř. s.

[11] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nějž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta. Vedle toho soud přihlédl k ustanovení § 10 odst. 3 *in fine* zákona o soudních poplatcích, podle něhož platí, že *byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek*. Podle odst. 5 téhož ustanovení *postupuje soud v řízení, v němž lze rozhodnout bez jednání,*

obdobně podle odstavců 3 a 4, dokud nebylo vydáno rozhodnutí o věci samé. Podle § 10a odst. 1 téhož zákona pak platí, že *v případech, kdy je soud povinen vrátit již zaplacený poplatek nebo přeplatek na poplatku, učiní tak ve lhůtě do 30 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým o vrácení rozhodl*. S ohledem na skutečnost, že v daném případě byl návrh odmítnut ještě před tím, než se soud začal meritorně zabývat věcí samou, rozhodl soud také o vrácení zaplaceného soudního poplatku žalobce ve výši 5.000 Kč za kasační stížnost, a to k rukám jeho zástupkyně. K tomu byla stanovena lhůta v délce trvání 30 dnů.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. ledna 2013

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu